

**Smart
Against
Ageism**

AANBEVELINGEN VOOR BELEIDSMAKERS

Medegefinancierd door
de Europese Unie

Auteurs

Alzheimer Bulgaria Association

Kalina Ekova
Irina Ilieva

AGE Platform Europe

Ilenia Gheno

SHINE 2Europe

Juliana Louceiro
Elton Correia
Natália Machado
Carina Dantas

AFEdemy, Academy on age-friendly environments in Europe BV

Bart Borsje
Jonas Bernitt
Javier Ganzarain

Seniors Initiatives Centre

Edita Šatienė
Judita Leikienė

ISIS Institut für Soziale Infrastruktur

Marcel Neumann
Jesper Schulze

EAEA, European Association for the Education of Adults

Christin Cieslak

Auteurs van het onderzoek:

Deze beleidsaanbevelingen zijn gebaseerd op de nationale rapporten in de landen van de partners.

Duitsland | ISIS

Marcel Neumann, Jesper Schulze

Nederland | AFEdemy

Bart Borsje, Willeke van Staalduinen

Litouwen | Seniors Initiatives Centre

Edita Šatienė, Judita Leikienė

Portugal | SHINE 2Europe

Juliana Louceiro, Elton Correia, Carina Dantas

Bulgarije

Kalina Ekova, Bogomila Naydenova

Partners en contact

Het Erasmus+ project 'Smart against Ageism' (SAA) (januari 2022 - juni 2024) is gericht op het vergroten van het bewustzijn over leeftijdsdiscriminatie. Bij het project zijn zeven partnerorganisaties uit zes Europese landen betrokken:

ISIS Institut für Soziale Infrastruktur, Duitsland

Europese Coördinatie

www.isis-sozialforschung.de

AFEdemy, Academy on age-friendly environments in Europe BV, Nederland

www.afedemy.eu

AGE Platform Europe, België

www.age-platform.eu

Alzheimer Bulgaria Association, Bulgarije

alzheimer-bg.org

Association Seniors Initiative Centre, Litouwen

www.senjoru-centras.lt

SHINE 2Europe, Lda, Portugal

www.shine2.eu

EAEA, European Association for the Education of Adults, België

www.eaea.org

Project website

saa-game.eu

Copyright (c) 2024 Smart Against Ageism Consortium

Deze publicatie heeft een Creative Commons [Naamsvermelding-GelijkDelen 4.0 \(CC BY-SA 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) internationale licentie.

**Medegefinancierd door
de Europese Unie**

Gefinancierd door de Europese Unie. De hier geuite ideeën en meningen komen echter uitsluitend voor rekening van de auteur(s) en geven niet noodzakelijkerwijs die van de Europese Unie of het Europese Uitvoerende Agentschap onderwijs en cultuur (EACEA) weer. Noch de Europese Unie, noch het EACEA kan ervoor aansprakelijk worden gesteld.

Inhoudsopgave

The Smart Against Ageism - SAA-project.....	5
Laten we het hebben over leeftijdsdiscriminatie!	6
Politieke instrumenten tegen leeftijdsdiscriminatie	8
Initiatieven tegen leeftijdsdiscriminatie door organisaties en ouderen	10
Goede praktijken in de gezondheidszorg	12
Goede praktijken op sociaal gebied	14
Goede praktijken op de arbeidsmarkt	16
Goede praktijken van belangenbehartiging	18
Goede praktijken in de gebouwde omgeving	20
Actief en gezond ouder worden	22
SAA - Ervaringen en aanbevelingen	24
Laat je inspireren!	26

Smart Against Ageism – SAA-project

Het Erasmus+ project 'Slim tegen leeftijdsdiscriminatie' (Smart against Ageism - SAA) (januari 2022 - juni 2024) is gericht op bewustwording van leeftijdsdiscriminatie. Het partnerschap van zeven partnerorganisaties uit zes Europese landen biedt het publiek educatieve hulpmiddelen om de attitude ten opzichte van ouderen te verbeteren. Het SAA-spel is een educatief spel dat de gebruikers laat kennismaken met de perspectieven van ouderen die te maken hebben met of het risico lopen op discriminatie en segregatie.

We richten ons op:

- Bijdragen aan een betere sociale inclusie van ouderen.
- Empathie, tolerantie voor diversiteit en vaardigheden voor het maatschappelijk middenveld in samenlevingen ontwikkelen.
- Moedig mensen aan om na te denken over hun eigen negatieve vooroordelen over ouderdom.
- Bescherm ouderen tegen veroordelende houdingen en praktijken.

Dat bereiken we door te zorgen voor:

- Het compendium verzamelt persoonlijke ervaringen om met leeftijdsdiscriminatie en strategieën om te gaan.
- Het interactieve leerplatform van SAA met het spel als kern en verder materiaal voor lerenden, volwassenenopleiders, beleidsmakers bij overheden en verenigingen en het brede publiek.
- Een toolkit voor trainers met al het benodigde materiaal om het spel in workshops te implementeren, zodat ook leden van lobbygroepen voor ouderen trainingen kunnen aanbieden.
- Aanbevelingen voor beleidsmakers, lobbygroepen en verenigingen om de problemen van leeftijdsdiscriminatie aan te pakken.

Alle educatieve materialen en nieuws over het project zijn te vinden op: <https://saa-game.eu/nl/home-nl/>

Aanbevelingen voor beleidsmakers

De aanbevelingen voor beleidsmakers zijn bedoeld om de lezer te inspireren en een praktische aanpak te bieden voor het bestrijden van leeftijdsdiscriminatie. Ze bestaan uit laagdrempelige en universele informatie voor het aanpakken van leeftijdsdiscriminatie op structureel niveau. De kern van deze aanbevelingen wordt gevormd door goede praktijken en aanbevelingen die zijn verzameld uit deskresearch in de landen van de partners en uit de ervaringen die tijdens het project zijn opgedaan.

**Smart
Against
Ageism**

Laten we het hebben over leeftijdsdiscriminatie!

“”

“Leeftijdsdiscriminatie verwijst naar stereotypering (hoe we denken), vooroordelen (hoe we ons voelen) en discriminatie (hoe we ons gedragen) tegen anderen of onszelf vanwege leeftijd” (WHO, Global Report on Ageism 2021).

“”

“Niemand vraagt ons of we ons gediscrimineerd voelen of niet. Er is geen publieke discussie.” (vrouw, 80+)

“”

“Ik werk als 80-jarige en had een tijdelijk contract voor twee jaar. Aan het einde van mijn contract wilde de werkgever dat ik bleef, maar kon me geen vaste baan aanbieden vanwege mijn leeftijd. Hun interne regels verboden hen om mij een vaste baan te geven. Nu werk ik voor hen als zelfstandig consultant” (vrouw, 80+).

“”

“Ik twijfel zelf om danslessen te volgen omdat ik denk dat ik er te oud voor ben” (Vrouw, 70).

Leeftijdsdiscriminatie komt in verschillende alledaagse situaties voor - bij de dokter, op het werk, in de supermarkt, enz. Het kan structureel, interpersoonlijk of zelfgestuurd zijn. De combinatie van politieke maatregelen (beleid en wetten), educatieve interventies en intergenerationele contactinterventies blijkt te werken om ageismete verminderen. Samen met initiatieven om mensen bewust te maken van het belang van actief en gezond ouder worden en van solidariteit, is het mogelijk om de omvang van leeftijdsdiscriminatie te verminderen en de levenskwaliteit van mensen die ouder worden te verbeteren.

Binnen het SAA-project zijn verschillende onderzoeken naar leeftijdsdiscriminatie uitgevoerd. Deskresearch en interviews met mensen die het slachtoffer zijn van leeftijdsdiscriminatie werden uitgevoerd. Deze interviews werden gehouden in de landen van de partners. Zij deelden persoonlijke ervaringen met betrekking tot leeftijdsdiscriminatie. Dit zijn enkele van hun uitspraken:

Tijdens het onderzoek ontdekte het SAA-consortium dat mensen vooral op de volgende vijf gebieden gediscrimineerd worden op grond van leeftijd:

Gezondheidszorg

Ouderen voelen zich vaak gediscrimineerd in het gezondheidssysteem. Ze krijgen soms geen gelijke medische behandelingsmogelijkheden of onbevooroordeelde medische beoordeling. Stereotypen leiden vaak tot beperking van de autonomie en keuzevrijheid van oudere patiënten.

Sociale interactie

Ouderen hebben soms niet dezelfde kansen op sociaal gebied. Ze worden vaak buitengesloten, verwaarloosd, neerbuigend of betutteld als het gaat om verschillende sociale situaties (actief burgerschap, feestjes, evenementen, relaties, etc.).

Werk en arbeidsmarkt

Op de arbeidsmarkt draagt leeftijdsdiscriminatie ertoe bij dat oudere werknemers anders worden behandeld. De prestaties, ervaring en kennis van ouderen worden vaak beoordeeld op basis van stereotype veronderstellingen en ouderen krijgen vaak niet dezelfde mogelijkheden voor leren of professionele ontwikkeling als jongeren.

Belangenbehartiging

De rechten van ouderen worden soms niet beschermd of onvoldoende gerespecteerd. Soms worden gevallen van discriminatie niet voldoende ondersteund en in veel sectoren wordt wettelijk niet in hun behoeften voorzien.

Gebouwde omgeving en openbare ruimtes

Er zijn veel openbare gebouwen en voorzieningen, straten, parken en andere constructies in de leefomgeving die niet toegankelijk zijn voor ouderen. Dit heeft een negatieve invloed op de onafhankelijkheid, toegankelijkheid en inclusiviteit van ouderen in de samenleving.

Deze vijf gebieden vormen de kern van het SAA-spel en de bijbehorende gedragscode. Als je meer specifieke informatie wilt over de onderdelen van het spel, kun je onze Game-Guide raadplegen op het SAA e-learning platform: <https://saa-game.eu/>

Politieke instrumenten tegen leeftijdsdiscriminatie

Volgens rapporten van de EU en de Verenigde Naties (VN) is leeftijdsdiscriminatie een van de meest voorkomende vormen van discriminatie in de Europese Unie (EU)¹. Leeftijdsdiscriminatie heeft ernstige gevolgen voor zowel ouderen als de samenleving als geheel. Het kan leiden tot stigmatisering, segregatie en misbruik.

De VN, de EU en de EU-landen pakken de uitdagingen van leeftijdsdiscriminatie steeds actiever aan door verschillende beleidsmaatregelen en instrumenten te implementeren.

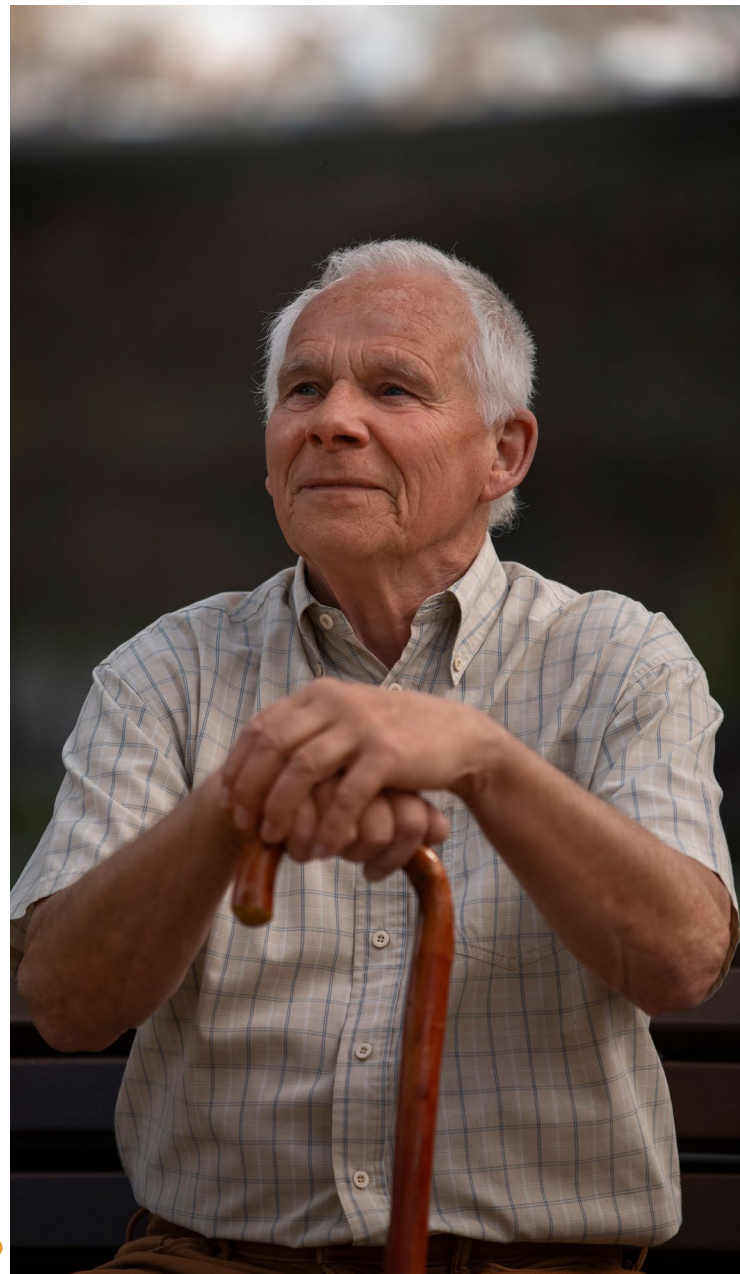
Wereldwijd rapport over ouder worden van de Verenigde Naties

In 2021 publiceerden de Verenigde Naties het [Global Report on Ageism](#) met een beschrijving van en bewijs over leeftijd en leeftijds gerelateerde praktijken. Het rapport schetst ook drie strategieën om leeftijdsdiscriminatie aan te pakken (onderwijs, wetgeving en beleid, en intergenerationele activiteiten) en drie aanbevelingen voor verschillende actoren (overheden, VN-agentschappen, ngo's, de particuliere sector) over hoe dit aan te pakken. De aanbevelingen omvatten het opbouwen van bewegingen om het verhaal over leeftijd en ouder worden te veranderen, het investeren in de drie strategieën en het verbeteren van gegevens en onderzoek over Leeftijdsdiscriminatie. Naast het rapport het rapport is er ook een Toolkit voor bewustwording over het onderwerp.

Het uitgebreide rapport geeft een overzicht van de belangrijkste uitdagingen in verband met leeftijdsdiscriminatie en de strategieën om deze te overwinnen.

#AWorld4AllAges – Global Campaign to Combat Ageism by the World Health Organisation

In 2021 lanceerde de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) een tienjarige Global Campaign to Combat Ageism. Tot nu toe richt de campagne zich op zichtbaarheid, het opbouwen van netwerken en coalities en het delen van strategieën tegen leeftijdsdiscriminatie. De WHO heeft voor de campagne een Toolkit, een gids om leeftijdsdiscriminatie in communicatie te voorkomen en een social media-pakket voor de campagne. De WHO-gids daagt aannames en stereotypen over leeftijd uit door middel van open gesprekken. Op deze manier vergroot de campagne het bewustzijn over het thema leeftijdsdiscriminatie en start een internationaal open gesprek.

¹ Gebaseerd op het Eurobarometer-rapport van 2019 over discriminatie in de EU15 en het eerste Global Report on ageism van de VN.

Verschillende EU-beleidsmaatregelen zijn gericht op ouderen op het gebied van gezondheid, zorg, welzijn en werkgelegenheid (Art. 10 and 19 of the [Treaty on the Functioning of the European Union](#), the European Employment Directive, the European Pillar of Social Rights). De rechten van ouderen worden op EU-niveau erkend in artikel 25 of the [EU Charter of Fundamental Rights](#).

EU-toolbox demografie

In 2023 publiceerde de Europese Commissie een reeks beleidsinstrumenten - de EU-toolbox voor demografie, met richtsnoeren voor het beheer van de sociale en economische gevolgen van deze tendensen. Deze toolbox is een eerste alomvattende stap die actie omvat op vier pijlers gericht op ouders, jongeren, ouderen en migratie. In de derde pijler worden de oudere generaties ondersteund door hun autonomie, participatie en non-discriminatie te bevorderen.

Er zijn echter nog veel gebieden waar verbeteringen nodig zijn op EU-, nationaal en/of lokaal niveau. Om leeftijdsdiscriminatie aan te pakken is een integrale aanpak van structurele, gedrags-, wetgevings- en andere maatregelen nodig.

Wat zijn de volgende stappen?

Strategie voor leeftijdsgelijkheid

In de Europese Unie is er behoefte aan een strategie voor leeftijdsgelijkheid. Deze zou het bestaande EU-acquis aanvullen in lijn met de prioriteit van de EU om een Unie van gelijkheid op te bouwen. Het zou de EU ook in staat stellen om ongelijkheid in de loop van het leven beter aan te pakken en intersectionele vormen van discriminatie te bestrijden.

Verdrag van de Verenigde Naties inzake de rechten van ouderen

De wereld zou baat hebben bij een Verdrag van de Verenigde Naties over de rechten van ouderen (d.w.z. een juridisch bindende overeenkomst van VN-lidstaten). Dit zal een positief effect hebben op de rechten en mondigheid van ouderen en bijdragen aan hun kwaliteit van leven. Het verdrag zal ook de gelijkheid en mensenrechten van ouderen waarborgen.

Initiatieven tegen leeftijdsdiscriminatie door organisaties en ouderen

De behoefte aan actie die in de EU- en VN-rapporten wordt genoemd, wordt weerspiegeld in het groeiende aantal organisaties en initiatieven voor en door ouderen. De missie van deze organisaties is om te pleiten voor gelijke rechten voor ouderen en voor het respecteren van hun levenskwaliteit.

Initiatieven voor ouderen worden op lokaal, nationaal en internationaal niveau georganiseerd. Ze vergroten het bewustzijn over leeftijdsdiscriminatie en over de rechten en behoeften van ouderen. Sommige initiatieven beginnen als lokale initiatieven, maar winnen aan populariteit op nationaal of zelfs internationaal niveau.

AGE-platform Europa

AGE Platform Europe is een belangenorganisatie in de Europese Unie die het genot van de rechten van ouderen ondersteunt en de behoeften en zorgen van ouderen verwoordt. AGE zet zich in voor een op mensenrechten gebaseerde benadering van leeftijdsgerelateerd beleid op Europees niveau en biedt haar leden in de hele Europese Unie een platform voor de uitwisseling van informatie, praktijken en ervaringen.

Samen met haar leden en andere Europese NGO's en belanghebbenden pleit AGE ervoor dat het beleid alle mensenrechten op oudere leeftijd omvat, dat de principes van gelijkheid en non-discriminatie worden gerespecteerd, dat er wordt samengewerkt met ouderen en dat het genot van mensenrechten in de loop van de tijd wordt gecontroleerd, gemeten en beoordeeld voor alle processen, outputs en inputs, om ervoor te zorgen dat er een geleidelijke verbetering is in plaats van een verslechtering van rechten en dat regeringen verantwoordelijk worden gehouden als ze hun verplichtingen niet nakomen.

AGE Platform Europe overbrugt de kloof tussen ouderen en beleidsmakers door de ervaringen en ideeën van de leden om te zetten in beleidsvoorstellen, campagnes en projecten.

#STOPIDADISMO – een wereldwijd initiatief, Portugal

De campagne [#STOPIDADISMO](#) werd in 2021 gelanceerd in elf landen uit Zuid-Amerika en Europa: Portugal, Spanje, Brazilië, Mexico, Argentinië, Cuba, Chili, Panama, El Salvador, Colombia en Venezuela. Het is een internationaal groeiende beweging die begon in Spanje. De doelstellingen zijn onder andere:

- Bewustmaking van het probleem van leeftijdsdiscriminatie in de samenleving
- Vooroordelen en discriminatie bestrijden
- Bevorderen van inclusie en participatie in de samenleving van ouderen
- Effectieve oplossingen voorstellen.

Tot de doelstellingen van #STOPIDADISMO behoren ook preventie en interventie om leeftijdsdiscriminatie tegen te gaan, evenals onderwijs en intergenerationele activiteiten. De beweging richt zich zowel op jongeren als op ouderen. Een van de activiteiten van het initiatief is het definiëren van de term “ageism”, de wortels en de impact ervan.

Initiatief “Oll Inklusiv”, Duitsland

“Oll Inklusiv” is een initiatief zonder winstoogmerk in Hamburg, Duitsland. Het heeft als doel 60-plussers in de samenleving op te nemen door verschillende evenementen voor hen te organiseren en een netwerk voor ouderen te creëren. De deelnemers kunnen zich registreren via een aanmeldingsformulier, en dit geeft hen toegang tot een chattool waarmee ze met elkaar kunnen communiceren.

Clubs en concerten bezoeken of kunst maken op straat zijn slechts enkele van de activiteiten. Deze activiteiten zijn normaal gesproken alleen verbonden met jongere mensen, maar via “Oll Inklusiv” kunnen ook ouderen delen in het plezier dat ze eraan beleven. De activiteiten versterken de positie van ouderen en overwinnen de stereotypen die verbonden zijn met het beeld van ouderen.

De financiering van het initiatief is afhankelijk van samenwerking met stichtingen en sponsors. Vrijwilligerswerk is een belangrijk onderdeel bij het uitvoeren van de activiteiten van het initiatief.

Wist je dat?

In Litouwen zijn er vijf nationale ouderenbonden die vertegenwoordigd zijn in de Raad voor Senioren van het Ministerie van Sociale Zaken en Arbeid. Al deze verenigingen hebben afdelingen in steden en regionale gemeenten.

Hun werk omvat het analyseren van en het geven van feedback over ontwerpwetgeving en strategieën voor ouderen, lobbyen, het bieden van overleg en ondersteuning, evenals educatie en sociale betrokkenheid voor hun leden, het organiseren van evenementen en vrijetijdsactiviteiten.

De meeste activiteiten die door deze verenigingen worden uitgevoerd, worden projectgefinancierd uit overheidstoewijzingen in de strategische prioriteitsgebieden.

Wat is er nodig?

Overheidssteun

Verenigingen en initiatieven voor ouderen moeten steun krijgen van de overheid om duurzaamheid te garanderen. Organisaties die opkomen voor de rechten van ouderen en hen gelijke kansen bieden, hebben financiering, hulpmiddelen en middelen nodig. Deze zullen ervoor zorgen dat de verenigingen kwaliteitsdiensten voor ouderen leveren.

Goede praktijken in de gezondheidszorg

Gezondheidszorg is een belangrijke sector waar gelijke toegang en adequate diensten voor elke burger nodig zijn. Preventie, tijdige diagnose en behandeling zijn de drie cruciale factoren voor het behoud van de levenskwaliteit en de gezondheid van de samenleving.

Om ervoor te zorgen dat ouderen een waardig en plezierig leven kunnen leiden, moeten ze goede gezondheidszorg krijgen. Helaas is dit niet altijd het geval. Leeftijdsgebonden attitudes van artsen of vanwege administratieve en logistieke zaken belemmeren oudere mensen om toegang te krijgen tot diensten en behandelingen. Dit is een probleem dat op elk niveau moet worden aangepakt - structureel (het systeem zelf) en individueel (de houding van de zorgverleners).

Patiëntenvervoer in Litouwen

In augustus 2023 startte het ministerie van Volksgezondheid een [proefproject](#) om de toegankelijkheid van de gezondheidszorg te verbeteren voor patiënten die vanwege hun gezondheid of economische omstandigheden moeite hebben om zelfstandig naar een medische instelling te komen, vooral in afgelegen en landelijke gebieden. Gratis vervoer is beschikbaar voor patiënten die hemodialyse of transplantatie nodig hebben, mensen van 75 jaar en ouder en mensen met een handicap van 55%. De dienst wordt aangeboden op gemeentelijk niveau en wordt gecoördineerd door de National Emergency Medical Service. Het proefproject loopt tot eind juli 2024 en geleidelijk zullen alle gemeenten van het land erbij betrokken worden.

De proefgemeenten testen de dienst om de behoeften aan patiëntenvervoer vast te stellen en de invoering van de dienst in het hele land goed voor te bereiden. Servicecoördinatoren in de pilotregio's geven zowel patiënten als artsen advies over het gebruik van de service.

Er wordt verwacht dat de dienst het probleem van de toegankelijkheid van de gezondheidszorg in landelijke gebieden zal oplossen en zal leiden tot betere klinische resultaten omdat de zorg zich zal uitstrekken van het huis van de patiënt tot de dokterspraktijk. Halverwege het proefproject is het grootste probleem tot nu toe communicatie. Nog niet alle patiënten uit de doelgroepen zijn op de hoogte van de service en er worden verschillende communicatiekanalen gebruikt om hen te bereiken.

Infobox

Startjaar: 2023

Staat: Testperiode

Reikwijdte: Nationaal (Litouwen)

Type maatregel: Politiek

Uitgevoerd door: Gefinancierd door het ministerie van Volksgezondheid en gecoördineerd door de Ambulancedienst in Litouwen

Doelgroepen: Patiënten die hemodialyse of transplantatie nodig hebben, mensen met mobiliteitsproblemen en speciale gezondheidsaandoeningen, mensen met dementie, mensen met een laag inkomen.

Benodigde middelen: Publieke financiering en middelen

Aandachtspunt: Toegankelijkheid van services

Toegang van ouderen tot langdurige zorg thuis en in de maatschappij - beleid en realiteit, Bulgarije

Het initiatief "Toegang van ouderen tot langdurige zorg thuis en in de samenleving" biedt onderzoek en analyse van maatregelen die in politieke documenten in Bulgarije worden genoemd voor langdurige zorg thuis en in de samenleving.

Het project geeft aanbevelingen voor een beter beleid voor langdurige zorg en moedigt de betrokkenheid van belangenverenigingen aan. Bovendien is het doel van het project om mensen bewust te maken van dit probleem door middel van een sociale mediacampagne. De behoefte aan dit project komt voort uit het gebrek aan gegarandeerde toegang tot hoogwaardige gezondheidszorg voor ouderen en het gebrek aan een geïntegreerde aanpak van langdurige zorg waarin sociale en gezondheidsdiensten worden gecombineerd. Gezien de negatieve tendensen in Bulgarije is er behoefte aan een snelle ontwikkeling van de gezondheids- en sociale sectoren.

Bovendien zullen de behoeften van ouderen op een duidelijke manier worden geïntroduceerd en zullen er specifieke strategieën worden gepresenteerd.

Via het project krijgen instellingen, beleidsmakers, deskundigen en lokale NGO's een hulpmiddel om de kwaliteit van de langdurige gezondheidszorg te verbeteren.

Infobox

Startjaar: 2021

Staat: In uitvoering tot 2024

Reikwijdte: Nationaal (Bulgarije)

Type maatregel: Associatief

Uitgevoerd door: Caritas Bulgarije met financiële steun van het Fonds Actieve Burgers

Doelgroepen: Beleidsmakers, instellingen, NGO's

Benodigde middelen: Elke vorm van financiering, professionals op het gebied van onderzoek

Aandachtspunt: Toegankelijkheid van langdurige zorg

Deskundigen zeggen

De initiatieven in Litouwen en Bulgarije pakken het probleem van leeftijdsgebondenheid in de gezondheidszorg aan. Het definiëren van het probleem (Bulgarije) en het vinden van effectieve manieren om het te overwinnen (Litouwen) zijn stappen voorwaarts op weg naar het leveren van kwaliteitszorg voor ouderen.

Overheidssteun is cruciaal voor duurzaamheid, aangezien sommige maatregelen vereisen dat publieke middelen worden gebruikt. Bovendien zorgt overheidsfinanciering voor de initiatieven zelf of voor organisaties die ze uitvoeren, voor duurzaamheid.

Het beleid vormt immers de kern van het waarborgen van de rechten en duurzame initiatieven voor ouderen. De initiatieven kunnen gemakkelijk worden overgedragen en geïmplementeerd in alle Europese landen als er politieke wil en maatschappelijk inlevingsvermogen is.

Goede praktijken op sociaal gebied

Het sociale aspect van leeftijdsdiscriminatie is erg belangrijk omdat het fundamenteel is voor het aanpakken van leeftijdsdiscriminatie op alle gebieden van het leven. Het is belangrijk dat de samenleving empathisch is en de behoeften van ouderen begrijpt. De persoonlijkheid en emoties van ouderen moeten worden gerespecteerd en hun rechten - gewaardeerd. Bovendien moeten ze worden betrokken bij maatschappelijke activiteiten en moet hun stem op politiek niveau worden gehoord.

Zorgen voor een empathische samenleving betekent dat mensen op alle gebieden: artsen, caissières, beleidsmakers, bestuurders, etc., niet veroordelend, neerbuigend of ongeduldig zijn tegenover ouderen. Het mooie is dat iedereen kan reflecteren op zijn eigen gedrag en de houding ten opzichte van oudere medemensen kan verbeteren.

Campagne #Gelijk ouder worden, Europese Unie

[#AgeingEqual](#) is de eerste campagne in heel Europa om mensen bewust te maken van gelijke rechten voor ouderen en de negatieve gevolgen van leeftijdsdiscriminatie.

De campagne begon op de 70e verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en werd een jaar later vormgegeven als een uitnodiging om actie te ondernemen tegen ageïsme.

De doelstellingen van #AgeingEqual zijn onder andere de empowerment van ouderen en het vergroten van het bewustzijn over de schadelijke gevolgen van leeftijdsdiscriminatie.

Het platform #AgeingEqual biedt een blog met persoonlijke verhalen over ouder worden en oudere mensen. Er worden veel contexten gepresenteerd in de blog: begrip van leeftijdsdiscriminatie, leeftijdsdiscriminatie en gender, leeftijdsdiscriminatie en seksualiteit, enz.

Infobox

Startjaar: 2018

Staat: Doorlopend

Toepassingsgebied: Europese

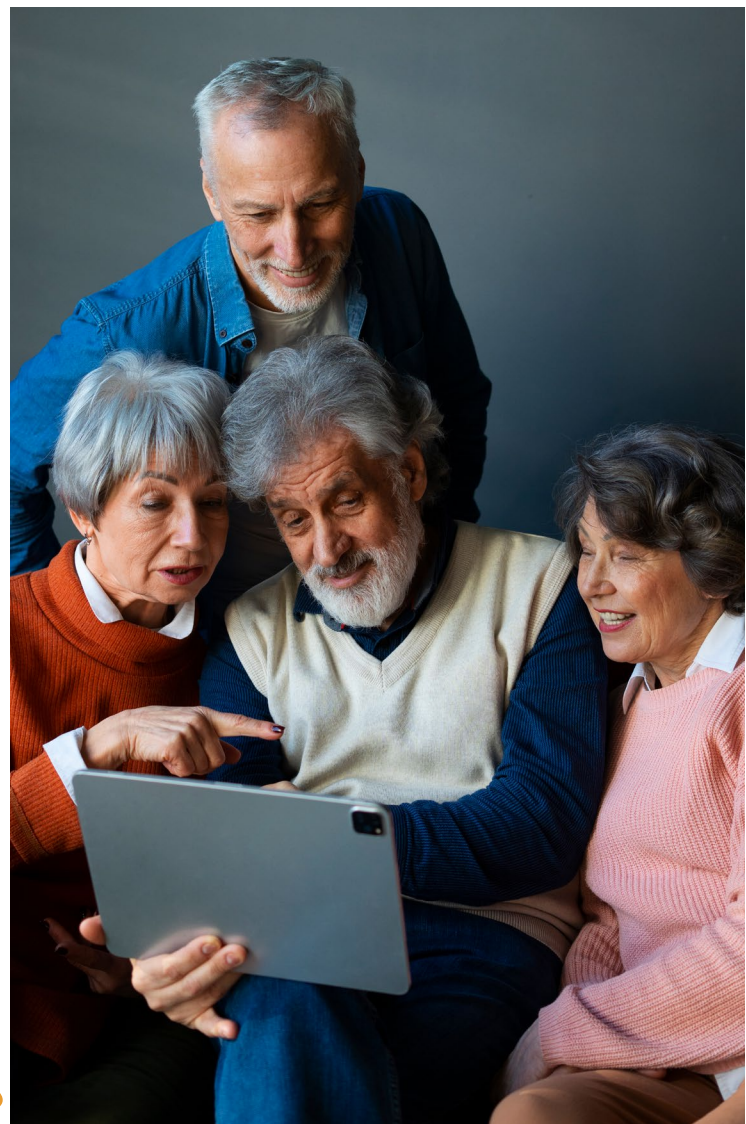
Type maatregel: Associatief

Uitgevoerd door: AGE Platform Europa

Doelgroepen: Samenleving

Benodigde middelen: Goede netwerk- en communicatiekanalen

Aan de orde gesteld probleem: Leeftijdsdiscriminatie op verschillende gebieden

Verslag van de regering over ouderen en het initiatief “Beelden van ouderdom”, Duitsland

Sinds 1994 benoemt de Duitse regering een onafhankelijke commissie van deskundigen uit verschillende disciplines om voor elke zittingsperiode [regeringsrapporten over ouderen](#) op te stellen. De rapporten geven informatie over de situatie van ouderen, analyses en aanbevelingen voor maatregelen ter ondersteuning van het politieke besluitvormingsproces.

Het [eerste regeringsrapport over de Olderly](#) identificeerde de behoefte aan sociaal-politieke actie in relatie tot de demografische veranderingen. Dit leidde tot beleid dat zich meer richtte op vergrijzing en sociale integratie van ouderen.

Het [zesde rapport over ouderdom](#) onderzocht de nogal negatieve beelden van ouderen in de samenleving. Als gevolg hiervan werd het initiatief “[Beelden van Ouderdom](#)” gelanceerd door het Federal Ministry for Family, Senior Citizens, Women and Youth. Het doel van de campagne is om de effecten van specifieke (soms negatieve) beelden van ouderdom te laten zien en de diversiteit van het leven van oudere generaties te bevorderen. Het brede publiek wordt aangemoedigd om hun eigen beelden van ouderdom te onderzoeken, empathischer en gevoeliger te worden. Alle leeftijdsgroepen kunnen deelnemen en worden zo geactiveerd om hun eigen vooroordelen en stereotypen te reflecteren. Het richt zich ook op de sterke kanten van ouderen en streeft naar een nieuw, positief beeld van ouderdom waarin ouderen actieve deelnemers aan de samenleving zijn.

Infobox

Startjaar: 1994 - eerste rapport; 2015 - start “Beelden van Ouderdom” campagne

Staat: Doorlopend

Toepassingsgebied: Nationaal

Type maatregel: Politiek

Uitgevoerd door: Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend, Duitsland

Doelgroepen: Samenleving

Benodigde middelen: Publieke financiering en middelen (lage kosten)

Aan de orde gesteld probleem: Negatieve beelden van ouderen

Deskundigen zeggen

Online campagnes en campagnes via sociale netwerken zijn een goede manier om de nieuwe technologieën te gebruiken bij het aanpakken van leeftijdsdiscriminatie. Hoewel er behoefte is aan goede netwerk- en verspreidingsmechanismen, maken de lage kosten het gemakkelijk overdraagbaar naar andere Europese landen.

De campagnes geven ouderen een stem of bieden de samenleving de gelegenheid om na te denken over hun eigen beeld van ouderdom. De initiatieven maken mensen op een krachtige en meestal artistieke manier bewust van de sociale aspecten van ouder worden.

Duurzaamheid wordt gegarandeerd door netwerkopbouw en -verspreiding. Hoe meer het netwerk zich uitbreidt, hoe groter de voordelen zullen zijn.

Goede praktijken op de arbeidsmarkt

Leeftijdscriminatie komt vaak voor op de arbeidsmarkt, waar oudere mensen door vooroordelen worden gezien als minder goed in staat om de benodigde taken uit te voeren. Werkgevers houden geen rekening met de vaardigheden en ervaring van hun werknemers en kijken vooral naar hun leeftijd.

Bovendien krijgen mensen die in staat zijn om te werken geen arbeidscontract of een lager salaris. Ouderen worden niet gestimuleerd om hun vaardigheden te ontwikkelen door middel van trainingen en cursussen en hebben niet dezelfde kansen om carrière te maken.

Aan de andere kant zijn de pensioenen in sommige Europese landen zo laag dat ouderen op de armoedegrens staan. Ze kunnen zich geen goed leven veroorloven en worden onder druk gezet om te blijven werken.

Wet gelijke behandeling, Duitsland

The [Equal Treatment Act \(AGG\)](#) is een politieke maatregel die de gelijke behandeling van mensen in Duitsland regelt. De wet is van toepassing op verschillende gebieden van het leven, waaronder de arbeidsmarkt, en verbiedt verschillende vormen van discriminatie, waaronder leeftijdsdiscriminatie.

Belangrijke uitspraken in de wet zijn onder andere:

- Vacatures mogen niet leeftijdsgebonden zijn
- Beslissingen met betrekking tot de sollicitatieprocedure mogen niet worden genomen op basis van leeftijd
- Educatieve trainingen en aanbiedingen moeten voor alle leeftijden gelijk toegankelijk zijn
- In alle bedrijven moet een klachtenunit worden opgericht waar werknemers een klacht over leeftijdsdiscriminatie kunnen indienen.

Infobox

Startjaar: 2006

Staat: Geïmplementeerd, doorlopend

Toepassingsgebied: Nationaal (Duitsland)

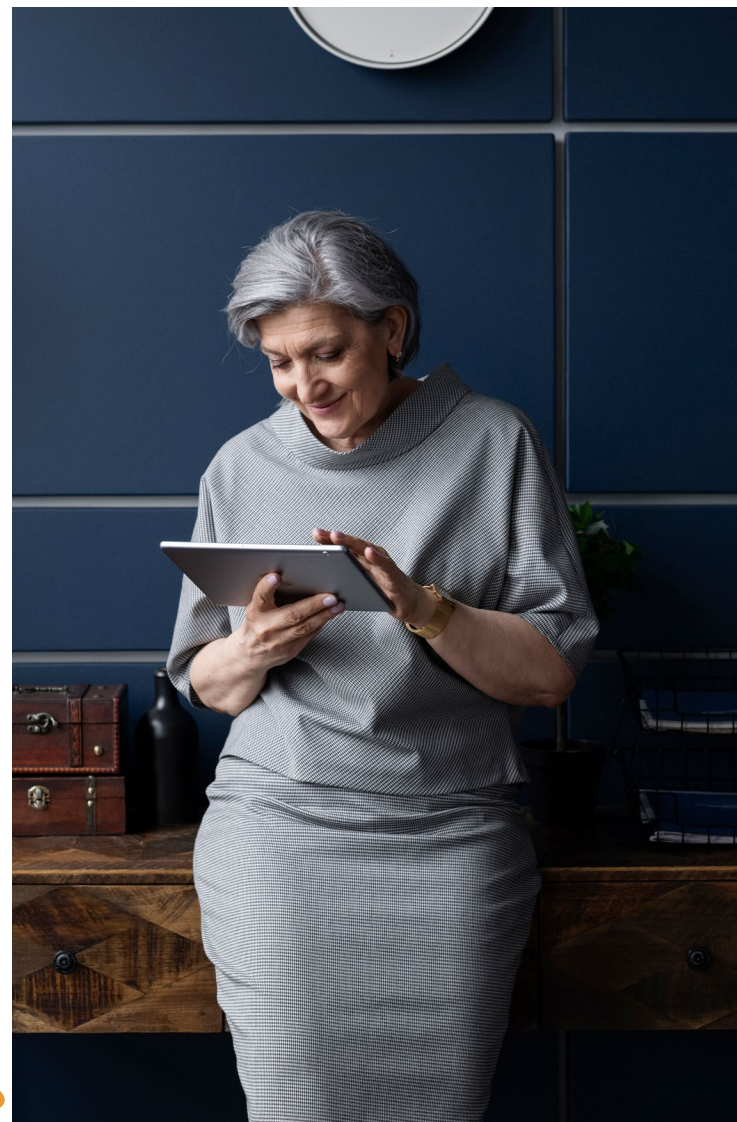
Type maatregel: Politiek

Uitgevoerd door: Federaal antidiscriminatieagentschap

Doelgroepen: Samenleving

Benodigde middelen: Politieke beslissing

Aan de orde gestelde kwestie: Leeftijdscriminatie op het werk

Open Up Instead of Closing Down, Oostenrijk

De campagne “[Open up instead of closing down](#)” richt zich op het probleem dat bedrijven vaak oudere mensen over het hoofd zien bij het werven van werknemers. De Oostenrijkse openbare arbeidsbemiddeling pakt dit probleem aan door bedrijven te stimuleren om 50-plussers op te leiden en in dienst te nemen.

Het ondersteunt bedrijven in het werkgelegenheidsproces door het verstrekken van financiering en steun (integratiesubsidies en loonkostensubsidie voor de opleidingsperiode van ouderen). Bovendien biedt het extra financiële steun voor trainingen van laaggekwalificeerde en oudere werknemers.

Het idee van de campagne is om leeftijdsdiscriminatie op de arbeidsmarkt tegen te gaan en open werving op basis van vaardigheden in plaats van leeftijd te bevorderen. Bedrijven worden aangemoedigd om bij het aannemen van nieuwe werknemers een zo breed mogelijk scala aan sollicitanten aan te trekken.

Infobox

Startjaar: 2003

Staat: Doorlopend

Toepassingsgebied: Nationaal (Oostenrijk)

Type maatregel: Politiek

Uitgevoerd door: Oostenrijkse openbare dienst voor arbeidsbemiddeling

Doelgroepen: Bedrijven

Benodigde middelen: Financiering voor bedrijven

Aan de orde gestelde kwestie: Werkloosheid van ouderen

Deskundigen zeggen

Regelgeving tegen leeftijdsdiscriminatie op de arbeidsmarkt is een belangrijke maatregel om te garanderen dat ouderen dezelfde kansen hebben. Om de houding ten opzichte van leeftijd op de arbeidsmarkt te veranderen, moeten verenigingen, instellingen en de overheid positieve maatregelen stimuleren, zoals het aanpakken van langdurige werkloosheid onder ouderen, om tegemoet te komen aan zowel het winstbejag van bedrijven als de loopbaanontwikkeling van werknemers.

De maatregelen kunnen gemakkelijk worden overgedragen naar alle Europese landen die gemeenschappelijke waarden en Europese wetgeving delen. Het vinden van manieren om bedrijven te stimuleren is een goede aanpak die kan worden aangepast aan de beschikbare middelen.

Duurzaamheid is mogelijk door politieke wil om de wet uit te voeren en door een geleidelijke verandering van de houding van werkgevers ten opzichte van leeftijd (door positieve stimulansen).

Goede praktijken van belangenbehartiging

Belangenbehartiging verwijst naar acties die een zaak ondersteunen, aanbevelen, bepleiten, verdedigen of bepleiten in naam van anderen². Leeftijdscriminatie komt ook voor in de belangenbehartigingssector waar de stem van ouderen vaak niet aanwezig is. In sommige landen zijn er geen specifieke wetten die leeftijdscriminatie verbieden of de rechten van ouderen erkennen. Bovendien zijn er geen strategieën om het leven van ouderen te verbeteren en leeftijdscriminatie te overwinnen.

Empowerment van ouderen biedt hen de mogelijkheid om hun specifieke behoeften en rechten te delen en op te eisen. Door ervoor te zorgen dat ze actief deelnemen aan het politieke leven en door actief burgerschap te stimuleren, worden mensen toegerust met het vermogen om de omgeving waarin ze leven effectief te veranderen.

Older People's Council (Raad van Ouderen), Nederland

The Older People's Council (Raad van Ouderen) adviseert het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en andere belanghebbenden die betrokken zijn bij de zorg voor ouderen en brengt belangrijke kwesties onder de aandacht. De raad bestaat uit 20 ouderen die actief betrokken zijn bij zowel regionale als landelijke netwerken voor ouderen. Op deze manier worden ouderen in staat gesteld om deel te nemen aan onderwerpen die hen aangaan.

Het idee van de Raad is om gevraagd en ongevraagd advies te geven over ondersteuning en zorg voor ouderen en om relevante onderwerpen voor ouderen op de agenda te zetten. Een andere taak van de Raad is het ontwikkelen van het Pact van de Ouderenzorg en tot slot het leggen van verbindingen met regionale ondersteuners.

Tot nu toe heeft de raad aanbevelingen gedaan aan het ministerie over 18 verschillende onderwerpen, zoals een campagne voor de herwaardering van ouderen, informatie over verpleeghuiskeuze en een campagne over hoe je ouder kunt worden.

Infobox

Startjaar: 2018

Staat: Doorlopend

Reikwijdte: Nationaal (Nederland)

Type maatregel: Politiek

Uitgevoerd door: Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Doelgroepen: Oudere burgers

Benodigde middelen: Publieke financiering en politieke wil

Aan de orde gestelde kwestie: Politieke integratie van oudere burgers

² Alliance for Justice, z.d. Beschikbaar op: https://mffh.org/wp-content/uploads/2016/04/AFJ_what-is-advocacy.pdf

BAGSO

BAGSO is een federale vereniging van ouderenorganisaties. Ze pleit op politiek, maatschappelijk en zakelijk niveau voor de rechten van ouderen, hun sociale zekerheid en actief ouder worden. Enkele van haar activiteiten zijn: onderwerpen over de levenskwaliteit van ouderen op de politieke agenda zetten, de stappen identificeren om ouderen een beter leven te bieden en politieke actie op alle niveaus stimuleren.

Het is een overkoepelende organisatie met meer dan 120 leden - clubs en verenigingen die de rechten van ouderen ondersteunen of bepleiten. Het doel van de oprichting is het opbouwen van een netwerk van ouderenorganisaties, het creëren van een forum voor onderwerpen gerelateerd aan ouderen en het laten horen van de stem van ouderen op politiek niveau.

Naast haar politieke werk promoot BAGSO wetenschappelijk werk op het gebied van veroudering en publiceert ze regelmatig informatie over relevante onderwerpen. BAGSO neemt ook deel aan verschillende toepassingsprojecten en ondersteunt onderzoeksprojecten op het gebied van de vergrijzende samenleving. Bovendien organiseert BAGSO verschillende evenementen die zich richten op verschillende aspecten van veroudering.

Infobox

Startjaar: 1989

Staat: Doorlopend

Reikwijdte: Nationaal (Duitsland)

Type maatregel: Associatief

Uitgevoerd door: Elf ouderenorganisaties

Doelgroepen: Oudere burgers

Benodigde middelen: Netwerken

Aan de orde gestelde kwestie: Politieke integratie van oudere burgers

Deskundigen zeggen

In de meeste Europese landen zijn er verschillende plaatsen waar ouderen een klacht over discriminatie kunnen indienen, zoals de Ombudsman of the Non-Discrimination Agency Office. Hoewel hun beslissingen rechtsgeldig zijn, beschikken ze vaak niet over het mandaat en de middelen om actie te ondernemen.

Als het gaat om politieke en sociale inclusie van ouderen, is het belangrijk om ervoor te zorgen dat ze hun stem kunnen laten horen en in staat worden gesteld om de omgeving waarin ze leven te veranderen. Organisaties van ouderen die opkomen voor hun eigen rechten moeten worden aangemoedigd en ondersteund. Er moet een ondersteuningssysteem voor mensen met klachten worden ontwikkeld om juridische en/of persoonlijke hulp en advies te bieden.

Duurzaamheid kan worden bereikt door het netwerk van ouderenorganisaties uit te breiden, hen te voorzien van financiering en middelen en ervoor te zorgen dat de behoeften van ouderen op politiek niveau en in wetgeving aan de orde komen.

Goede praktijken in de gebouwde omgeving

Inadequate voorzieningen in gebouwen belemmeren ouderen vaak in het uitvoeren van essentiële taken of het deelnemen aan activiteiten die ze leuk vinden. Dit gebrek aan toegankelijkheid beperkt hun mobiliteit en onafhankelijkheid en belemmert hun vermogen om volledig deel te nemen aan het dagelijks leven. Van ontoegankelijke ingangen tot het ontbreken van leuningen en liften, deze barrières vormen een grote uitdaging voor ouderen.

Bovendien is de infrastructuur van steden vaak niet toegankelijk georganiseerd op het gebied van straten, gebouwen en vervoer. Dit beperkt de mogelijkheden voor naadloos reizen en dus actief leven en ouder worden.

Verbeterde infrastructuur is essentieel om deze problemen aan te pakken, door ervoor te zorgen dat gebouwen zijn uitgerust met noodzakelijke voorzieningen zoals hellingen, steungrepen en bredere deuropeningen om tegemoet te komen aan de behoeften van ouderen, en door de gebouwde omgeving naadloos op elkaar aan te laten sluiten. Door toegankelijkheid in steden en gebouwen prioriteit te geven, kunnen we de kwaliteit van leven en inclusie voor oudere leden van onze gemeenschappen verbeteren.

Vergrijzing en de stad: stedelijke ruimten geschikt maken voor ouderen

In het rapport "[Ageing and the City](#)" van HelpAge International worden de belangrijkste problemen gepresenteerd die verband houden met de infrastructuur van steden, waardoor ze ontoegankelijk zijn voor ouderen.

Het rapport richt zich op ruimtes, gezondheid en veiligheid en presenteert de realiteit in het leven van ouderen in de stad (vooral in landen met een laag of gemiddeld inkomen). De belangrijkste onderwerpen zijn onder andere:

- Het terugwinnen van stedelijke ruimten voor iedereen door de straten beter begaanbaar, het openbaar vervoer toegankelijker en de bestaansmiddelen meer op de straat gebaseerd te maken.
- Gezond ouder worden in de steden door ondersteuning vanuit de gemeenschap, bestrijding van de gevolgen van luchtvervuiling en het stijgende aantal gevallen van niet-overdraagbare ziekten.

- Veiligheid en zekerheid in steden voor ouderen in tijden van sociale, economische of politieke spanningen; de misdaden en onveiligheid waar ouderen mee te maken hebben; de uitdagingen waar ouderen in humanitaire crises en vluchtelingencrisis mee te maken krijgen.

Het rapport suggereert dat door politieke maatregelen en economische stimulansen, de steden een veel gastvrijere plek voor ouderen kunnen worden.

Infobox

Startjaar: 2016

Staat: Voltoid

Reikwijdte: Internationaal

Type maatregel: Associatief

Uitgevoerd door: HelpAge International

Doelgroepen: Oudere burgers

Benodigde middelen: Politieke wil en overheidsfinanciering

Aandachtspunt: Toegankelijke steden voor ouderen

Stichting Voorall, Nederland

Voorall is een belangenorganisatie die op lokaal niveau werkt in Den Haag. De stichting doet onderzoek naar de toegankelijkheid van de gebouwde omgeving voor mensen met een lichamelijke, verstandelijke, zintuiglijke en/of chronische ziekte. Het idee is dat alle mensen zich vrij kunnen bewegen in de stad met volledige controle en de mogelijkheid om deel te nemen aan de samenleving.

Stichting Voorall adviseert de gemeente op basis van hun expertise en het testen van de voorzieningen in de stad. Bovendien zijn er workshops op de Voorall Academy en informatie over toegankelijke ruimtes voor mensen met verschillende handicaps.

De belangrijkste uitgangspunten van de stichting zijn inclusie en toegankelijkheid door het aantal obstakels voor de doelgroep te verminderen. Daarnaast worden mensen met een handicap in staat gesteld om deze obstakels zelf te vinden en te melden en zo mee te helpen aan het verbeteren van de gebouwde omgeving. Hoewel het initiatief bedoeld is voor mensen met een handicap, profiteren ook ouderen met een handicap of chronische ziekte van de activiteiten van Voorall. Bovendien vergemakkelijkt het actief ouder worden van de bevolking door de stadsomgeving voor iedereen gemakkelijk toegankelijk te maken.

Info box

Startjaar: 2006

Staat: Doorlopend

Reikwijdte: Lokaal (Den Haag)

Type maatregel: Associatief

Uitgevoerd door: Voorall

Doelgroepen: Mensen met een handicap

Benodigde middelen: Coördinatie, samenwerking met gemeente en maatschappelijke organisaties, bedrijven en zorgverleners

Aandachtspunt: Toegankelijke infrastructuur voor ouderen

Deskundigen zeggen

De bebouwde omgeving moet zo worden georganiseerd dat niet alleen ouderen, maar de hele samenleving er actief en gezond in kan leven. Behalve toegankelijke gebouwen, georganiseerde stadsruimten en toegankelijk en tijdig openbaar vervoer, moet er ook aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van de lokale ruimten. Gemeenten moeten alle diensten leveren die nodig zijn in het dagelijks leven van ouderen, zodat ze actief en onafhankelijk kunnen zijn.

Gemeenten moeten samenwerken met verenigingen en de overheid om betere lokale diensten voor ouderen te bieden. Duurzaamheid kan worden bereikt door een geïntegreerde aanpak en wederzijdse inspanningen van alle partijen.

Actief en gezond ouder worden

Actief en gezond ouder worden is cruciaal voor het behoud van gezondheid, welzijn en sociale verbondenheid als mensen ouder worden. Het creëren van omgevingen die geschikt zijn voor ouderen omvat het ontwerpen van toegankelijke infrastructuur, het implementeren van leeftijdsvriendelijk beleid, het bieden van gezondheids- en sociale diensten en het bevorderen van een leven lang leren.

De meeste EU-landen hebben al nationale strategieën voor actief en gezond ouder worden. Door dit te ondersteunen, kunnen landen de kosten voor gezondheidszorg verlagen, sociaal isolement bestrijden en de mensenrechten van ouderen om waardig en zelfstandig te leven handhaven.

Verenigingen zijn ook actief in het implementeren van nieuwe benaderingen van ouderen. Enkele zijn:

- Bruggen bouwen door solidariteit tussen verschillende generaties
- Inclusief kunst als communicatiemiddel (vooral voor mensen met dementie en andere cognitieve aandoeningen),
- Sport gebruiken om ziekten te voorkomen,
- IT-vaardigheden en de vaardigheden en kennis van ouderen verbeteren.

Al deze acties zorgen ervoor dat ouderen economisch, sociaal en intellectueel kunnen blijven bijdragen aan de samenleving.

Gouden Eeuw Festival

[Golden Age Festival](#) is het Europese Gymnastiekfestival voor 50-plussers. Het biedt deelnemers de mogelijkheid om hun vaardigheden te verbeteren en te laten zien, nieuwe activiteiten, culturen en sporten uit te proberen en nieuwe vriendschappen te sluiten met mensen uit heel Europa. Behalve het festival zelf zijn er de hele week groepspresentaties en vrijetijdsactiviteiten gepland.

Dit initiatief is een uitstekend voorbeeld van hoe je ouderen waardevolle en leuke ervaringen kunt bieden. Het evenement vergroot ook het bewustzijn over het belang van **sportactiviteiten voor preventie** en promoot dit soort wedstrijden als een manier om nieuwe dingen te leren, nieuwe mensen te ontmoeten en... gewoon plezier te hebben.

Aconchego (Woning delen), Portugal

[Aconchego](#) is een programma dat het welzijn van ouderen en hun familie wil bevorderen. De studenten van de universiteit krijgen woonruimte aangeboden in woningen voor ouderen als een manier om **bruggen te slaan tussen de generaties**. Het idee is om de eenzaamheid van ouderen te overwinnen door studenten tot 35 jaar gratis onderdak te bieden. Ouderen en studenten komen met elkaar in contact en krijgen de kans om ervaringen te delen en vriendschappen op te bouwen. Op deze manier levert Aconchego niet alleen wederzijdse voordelen op voor beide partijen, maar verandert het ook de sociale perceptie van ouder worden op maatschappelijk niveau.

Silver Line (Sidabrinė linija), Litouwen

Silver Line is een initiatief dat de eenzaamheid van ouderen wil tegengaan door middel van een hulplijn voor vriendschap en emotionele steun. Getrainde vrijwilligers bellen regelmatig ouderen op een vast tijdstip. Elke vrijwilliger communiceert met dezelfde persoon zodat ze een band en vriendschap kunnen opbouwen. Op deze manier wordt voldaan aan de communicatiebehoeften van ouderen.

Het initiatief kan worden uitgebreid met het versturen van brieven of e-mails, online chat en andere manieren van communicatie.

Baba Residence, Bulgarije

“Baba Residence” is een uitstekend voorbeeld van een initiatief om ouderen extra winst te bieden. De pensioenen van ouderen zijn meestal erg laag, waardoor ze op de rand van armoede staan. Daarom zijn dergelijke campagnes om extra winst te maken zeer nuttig.

“Residence Grandma” brengt oudere mensen uit dorpen samen met jongere mensen uit steden om bruggen te slaan tussen generaties. De vrijwilligers blijven een maand in het dorp om hun ideeën te ontwikkelen. Op deze manier werken ze samen met de lokale bevolking om een winstgevend product te genereren. Er is bijvoorbeeld een CD met lokale traditionele muziek uitgebracht en er zijn handgemaakte producten verkocht. Het initiatief is niet alleen goed om werkmogelijkheden te bieden aan ouderen, maar ook om isolement tegen te gaan, vooral in de kleine dorpen van Bulgarije.

SAA – Ervaringen en aanbevelingen

Aangezien de demografische tendensen een afname van de bevolking en meer mensen van 65 jaar en ouder binnen de Europese Unie voorspellen (8e Cohesieverslag, 2022), is er behoefte aan overeenkomstige maatregelen en een cultuuromslag. Het bieden van gelijke kansen en levenskwaliteit voor ouderen moet de kern van de maatregelen vormen. Het veranderen van de negatieve beeldvorming over ouderen in de samenleving is belangrijk om ageïsme op een duurzame manier aan te pakken.

Leeftijdscriminatie is een kwestie van mensenrechten

“”

“Beleidsreacties die gericht zijn op het verlies van fysieke en mentale capaciteiten van mensen naarmate ze ouder worden en op het tegemoetkomen aan ‘kwetsbaarheden’ en ‘behoefte’ dragen bij aan een negatief beeld van ouder worden, dat voorbijgaat aan de ervaring van ouderen, hun potentieel en hun bijdrage aan de samenleving.

Om deze negatieve beeldvorming van ouder worden te veranderen, steunt AGE de benadering van het Fundamental Rights Agency en stelt voor dat beleidshervormingen niet langer gebaseerd zijn op behoeften, gericht op het oplossen van ‘problemen’ van ouder worden, maar dat de focus wordt verlegd naar het individu, een mens met fundamentele rechten en inherente menselijke waardigheid.

AGE-platform Europa, EU

Een gecombineerde aanpak op verticaal en horizontaal niveau is een manier om de rechten van ouderen te waarborgen

“”

“Beleid voor ouderen moet voorzien in een gecombineerde aanpak op verticaal en horizontaal niveau. Ministeries moeten samenwerken om alle leeftijden gelijke kansen te bieden op sociaal gebied en op het gebied van werk, gezondheid, belangenbehartiging en structuur. Bovendien zouden nationale instellingen nauw moeten samenwerken met gemeenten om betere diensten op lokaal niveau te kunnen bieden. Initiatieven op lokaal niveau zijn meestal het meest gunstig voor ouderen, omdat ze rekening houden met de specifieke behoeften van deze groep.”

Alzheimer Bulgaria Association, Bulgarije

Veel gevallen van leeftijdscriminatie worden niet gemeld vanwege de normalisering van negatieve beelden

“”

“In de samenleving bestaan veel negatieve beelden van ouderdom, die een grote invloed hebben op ons denken over ouder worden. Negatieve houdingen en stereotypen zijn wijdverspreid en worden ook geïnternaliseerd door ouderen. We kunnen daarom uitgaan van een groot aantal niet gerapporteerde gevallen van discriminatie. Onderwijs en bewustmakingsmaatregelen zijn nodig om de gevoeligheid van mensen te vergroten en zo gelijkheid te bevorderen.”

Institut für Soziale Infrastruktur, Duitsland

Initiatieven voor actief en gezond ouder worden en maatregelen om de levenskwaliteit van ouderen te garanderen zijn belangrijk om gelijke kansen voor alle leeftijden te bieden.

“Het verhogen van de financiële steun voor ouderen in armoedesituaties stelt de begunstigde in staat om de kwaliteit van leven te verbeteren en toegang te krijgen tot elementaire zaken zoals voedsel en hygiëne of zelfs om de huur te kunnen betalen. Deze vorm van maatregel wordt bereikt door de belastingen die in het land worden betaald, wat kan betekenen dat de belastingen in andere landen moeten worden verhoogd, maar de resultaten op korte en lange termijn zijn positief.

Initiatieven die contact tussen de generaties bevorderen, zoals thuis delen, kunnen de stereotypen tegen ouder worden verminderen en de eenzaamheid waaraan veel ouderen worden blootgesteld, terugdringen. Internationale campagnes die mensen bewuster maken van discriminatie kunnen Europese benaderingen mogelijk maken om ageïsme aan te pakken.”

SHINE2Europe, Portugal

Bescherming tegen leeftijdsdiscriminatie moet op alle gebieden in de samenleving worden gewaarborgd. Het moet niet alleen een kwestie van beleid zijn, maar ook van een culturomslag in de samenleving.

“Leeftijdsdiscriminatie is slechts op enkele gebieden bij wet verboden, zoals op de arbeidsmarkt. Op veel gebieden zijn er geen specifieke wetten en regels. Dit betekent dat sancties of juridisch bindende hulp voor mensen die het slachtoffer zijn van leeftijdsdiscriminatie nog steeds een zeldzaamheid zijn. Overtreders worden vaak alleen berispt en gevraagd hun gedrag en beleid te veranderen, zonder dat de slachtoffers verdere actie kunnen ondernemen. Duidelijkere regelgeving en een groter bewustzijn van stereotypen zijn belangrijk om de klachten van ouderen serieus te laten nemen en te pleiten voor een culturomslag in de samenleving.”

AFEdemy, Nederland

Financiering en politieke inzet zijn nodig voor een succesvolle implementatie van strategieën voor actief en gezond ouder worden en tegen leeftijdsdiscriminatie

“De Nationale Strategie voor Demografie, Migratie en Integratie voor 2018-2030 heeft onder meer tot doel ouderen kansen te bieden om te integreren in de samenleving, deel te nemen aan het sociale en politieke leven en de arbeidsmarkt, en de relaties tussen de generaties te versterken. Dergelijke strategieën moeten worden gefinancierd en ondersteund door politiek engagement op hoog niveau om de beoogde doelen te bereiken.”

SIC, Litouwen

Laat je inspireren!

Politieke maatregelen

- [Global Report on Ageism](#) (United Nations)
- [#AWorld4AllAges](#)
- [EU Demography Toolbox](#) (Europe)

Associatieve maatregelen

- [AGE Platform Europe](#)
- [#STOPIDADISMO](#) (Portugal)
- [Initiative "Oll Inklusiv"](#) (Germany)

Gezondheid

- [Access of older people to long-term care at home and in society – policies and reality](#) (Bulgaria)
- [Transportation of patients with mobility problems, special health conditions, dementia, low income](#) (Lithuania)

Sociaal

- [#Ageing Equal](#)
- [Images of Old Age](#) (Germany)
- [October – the month of seniors](#) (Lithuania)
- [Initiative Zeitentausch](#) (Germany)
- [Anti-ageism clearing house](#)

Werk

- [Campaign: "Open up instead of closing down"](#) (Austria)
- [Equal Treatment Act](#) (Germany)

Bouw

- [Voorall](#) (Netherlands)
- [Ageing and the city: making urban spaces work for older people"](#)

Belangenbehartiging

- [Council of Elders](#) (Netherlands)
- [BAGSO](#) (Germany)
- [Glasgow Declaration of Alzheimer Europe](#)
- [Projecten & Publicatie | Stichting iDb voor Inclusie en discriminatie bestrijding](#)
- [Discriminatie.nl](#) (Netherlands - with Google Translate available)

Actief ouder worden

- [Golden Age Festival](#)
- [Silver line](#) (Lithuania)
- [A RUTIS](#) (Third Age University, Portugal)
- [Let's Outrun Dementia Together](#) (Bulgaria)
- [Baba Residence](#) (Bulgaria)
- [Home-sharing Aconchego](#) (Portugal)
- [Solidarity Supplement for Older People](#) (Portugal)

Smart Against Ageism

Medegefinancierd door
de Europese Unie